

**Теми контрольних робіт з навчальної дисципліни
“ЕКСТРЕМАЛЬНА МЕДИЦИНА І ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ ”
для студентів фармацевтичного факультету заочної форми навчання**

Тема 1. Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів.

Стійкість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрями і необхідні заходи для її підвищення. Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях.

Забезпечення стійкої роботи фармацевтичного закладу за умов надзвичайних ситуацій (НС).

Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення. Система екстреної евакуації. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.

Тема 2. Засоби колективного та індивідуального захисту.

Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Найпростіші укриття, можливості щодо захисту. Протирадіаційні укриття, їх захисні властивості, обладнання та порядок використання. Герметичні укриття: призначення, можливості щодо захисту. Правила перебування у захисних спорудах.

Поняття про евакуацію та розосередження. Принципи і способи здійснення евакуації населення. Підготовка та проведення евакуації населення з небезпечних районів. Розміщення евакуйованого населення у безпечних районах. Медичне забезпечення евакуації та розосередження населення.

Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Особливості захисту органів дихання у дітей. Засоби захисту шкіри. Засоби медичного захисту, класифікація. Порядок застосування.

Тема 3. Захист території України від надзвичайних ситуацій. Організація невідкладних робіт щодо цивільного захисту населення.

Заходи інженерного, екологічного, радіаційного і хімічного захисту території України. Прогнозування виникнення на території НС. Основні заходи щодо безаварійного функціонування потенційно небезпечних об'єктів, створення комплексних систем захисту населених пунктів і об'єктів від надзвичайних ситуацій.

Постійні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки, їх завдання та робота під час надзвичайних ситуацій.

Мета, види і обсяги рятувальних та інших невідкладних робіт, сили і засоби їх ведення в районах стихійного лиха, аварії та осередку ураження. Завдання і зміст рятувальних та невідкладних аварійно-рятувальних робіт. Заходи безпеки та медичне забезпечення. Санітарна обробка персоналу, її види. Заходи санітарної обробки та порядок їх проведення.

Тема 4. Державна служба медицини катастроф і нормативно-правові основи її функціонування.

Нормативно-правові акти, що визначають організацію та діяльність державної служби медицини катастроф (ДСМК). Організація ДСМК. Сили та засоби ДСМК. Взаємодія ДСМК з іншими аварійно-рятувальними службами. Особливості організації медичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій в інших країнах світу.

Тема 5. Табельне оснащення лікувальних закладів і медичних формувань.

Медико-технічна характеристика табельного оснащення етапів медичної евакуації ДСМК: обладнання для стерилізації, отримання води очищеної і води для ін'єкцій, зберігання і транспортування лікарських засобів в умовах НС. Основні чинники, які впливають на якісний стан лікарських засобів та предметів медичного призначення в умовах НС. Організація захисту лікарських засобів та предметів медичного призначення від уражаючих чинників НС мирного і воєнного часу. Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів та предметів медичного призначення в умовах НС.

Тема 6. Порядок розгортання і організації роботи аптечних закладів в умовах ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Воєнно-польова технологія як наукова і навчальна дисципліна. Історія розвитку воєнно-польової технології ліків. Умови функціонування аптечних закладів під час ліквідації наслідків НС. Обсяг роботи аптечних закладів в умовах НС мирного і воєнного часу. Вимоги до пристосованих приміщень для розгортання аптек в умовах НС. Порядок розгортання та оснащення аптек в пристосованих приміщеннях.

Тема 7. Санітарно-гігієнічні вимоги до функціонування аптечних закладів в умовах надзвичайних ситуацій.

Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до прибирання приміщень, догляду за оснащенням аптек. Вимоги до особистої гігієни персоналу аптек. Порядок контролю за дотриманням санітарно-протиепідемічного режиму в аптеках за умов НС. Особливості роботи аптек в умовах протиепідемічного режиму.

Тема 8. Отримання води для виготовлення лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій.

Вимоги Державної Фармакопеї України до води для виготовлення лікарських засобів. Сучасні методи отримання води для виготовлення лікарських засобів. Організація водопостачання аптеки в умовах НС. Способи переддистиляційного очищення питної води. Санітарні вимоги до отримання, транспортування і зберігання води очищеної та води для ін'єкцій.

Тема 9. Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій.

Основні чинники, які впливають на якісний стан лікарських засобів та предметів медичного призначення в умовах НС. Організація захисту лікарських засобів та предметів медичного призначення від уражаючих чинників НС мирного і воєнного часу. Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів та предметів медичного призначення в умовах НС.

Перелік питань для підготовки студентів до заліку.

1. Водопідготовка води з природних джерел, свердловин та водопроводу в залежності від характеру домішок і ступеню її забруднення.
2. Причини виникнення твердості води, тимчасова та постійна твердість води, методи її усунення .
3. Методи очищення води, їх переваги та недоліки.
4. Основні причини можливого виникнення крупномасштабних НС природного, техногенного і соціально-політичного походження на території України.
5. Глобальне потепління і його вплив на зростання кількості НС природного походження.
6. Характеристика хімічно небезпечних об'єктів, які зберігають, виробляють або використовують небезпечні хімічні речовини.
7. Види промислових об'єктів з високим ступенем потенційної небезпеки виникнення НС.
8. Основні причини виникнення НС техногенного походження.
9. Природні явища і процеси, як причина виникнення НС природного походження.
10. Характеристика сейсмонезбезпечних районів України.
11. Основні уражаючі чинники землетрусу.
12. Основні правові положення Конституції України, які визначають права і обов'язки громадян у сфері захисту населення від НС.
13. Основні законодавчі акти у сфері цивільного захисту населення і територій від НС.
14. Законодавче визначення понять «Медичний захист населення і територій від НС» та «Надзвичайна ситуація».
15. Порядок подання інформації про загрозу виникнення або виникнення НС в функціональній підсистемі Міністерства охорони здоров'я України.
16. Характеристика режимів діяльності закладів охорони здоров'я в умовах НС:
 - в режимі повсякденної діяльності;
 - в режимі підвищеної готовності;
 - режимі діяльності за умов НС;
 - в режимі введення надзвичайного стану.
17. Основні заходи, які проводять заклади охорони здоров'я у разі виникнення НС Державного рівня.
18. Основні заходи, які проводять заклади охорони здоров'я у разі виникнення НС регіонального рівня.
19. Основні заходи, які проводять заклади охорони здоров'я у разі виникнення НС місцевого рівня.
20. Характеристика медичних сил і засобів першого ешелону.
21. Характеристика медичних сил і засобів другого ешелону.
22. Характеристика медичних сил і засобів третього ешелону.
23. Порядок використання матеріально-технічних резервів при реалізації планів реагування закладів охорони здоров'я на виникнення НС.
24. Порядок розміщення і мінімальна площа виробничих приміщень аптек, розгорнутих в умовах ліквідації наслідків НС.
25. Вимоги до виробничих приміщень в яких здійснюється виготовлення ЛЗ в умовах ліквідації наслідків НС.
26. Характеристика оснащення аптек, розгорнутих в пристосованих приміщеннях.
27. Правила експлуатації та технічного обслуговування парових котлів пересувної фармацевтичної техніки.
28. Загальні вимоги до організації виготовлення лікарських засобів в умовах ліквідації наслідків НС.
29. Вимоги до персоналу аптечних закладів.

30. Основні правила маркування лікарських засобів, виготовлених в умовах ліквідації наслідків НС.

31. Санітарно-гігієнічні вимоги до прибирання приміщень аптеки.

32. Вимоги до особистої гігієни персоналу аптеки та умови його допуску до роботи.

33. Санітарно-гігієнічні вимоги до виготовлення нестерильних ЛЗ.

34. Санітарно-гігієнічні вимоги до виготовлення стерильних ЛЗ.

35. Порядок прибирання асептичного блоку.

36. Об'єкти бактеріологічного контролю в аптечних закладах, розгорнутих в ПП.

37. Порядок обробки і миття аптечного посуду.

38. Порядок визначення лужності скла аптечного посуду.

39. Порядок стерилізації і зберігання аптечного посуду.

40. Санітарно-гігієнічні вимоги до обробки корків.

41. Основні чинники, які впливають на якісний стан лікарських засобів та предметів медичного майна в умовах надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу.

42. Організація захисту лікарських засобів та предметів медичного майна від уражаючих чинників НС мирного і воєнного часу

43. Вимоги до тари для лікарських засобів та предметів медичного майна

44. Особливості зберігання наркотичних, психотропних та отруйних лікарських засобів

45. Особливості зберігання вологочутливих і втрачаючих кристалізаційну воду лікарських засобів.

46. Особливості зберігання світлочутливих лікарських засобів.

47. Особливості зберігання термолабільних лікарських засобів.

48. Особливості зберігання лікарських засобів, які змінюють свої властивості під впливом газів повітря.

49. Особливості зберігання легкозаймистих рідин і матеріалів.

50. Особливості зберігання вибухонебезпечних речовин

51. Особливості зберігання їдких речовин.

52. Особливості зберігання бактерійних препаратів.

53. Особливості зберігання препаратів крові і кровозамінників.

54. Особливості зберігання дезінфекційних, дезінсекційних і дератизаційних засобів.

55. Особливості зберігання перев'язувальних засобів, шовних матеріалів і шин для транспортної іммобілізації.

56. Особливості зберігання гумових, тканинно-гумових і пластмасових виробів медичного призначення.

57. Особливості упакування і транспортування медичного майна у холодну пору року.

58. Особливості роботи аптеки в умовах протиепідемічного режиму

59. Воєнно-польова технологія ліків як наукова і навчальна дисципліна.

60. Історія розвитку воєнно-польової технології ліків.

61. Умови функціонування аптечних закладів під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

62. Структура зовнішніх чинників, які впливають на функціонування аптечних закладів в умовах ліквідації наслідків НС

63. Структура внутрішніх чинників, які впливають на функціонування аптечних закладів в умовах ліквідації наслідків НС

64. Обсяг роботи аптечних закладів в умовах ліквідації наслідків НС

65. Вимоги ДФУ до ступеня очищення води для аптечного виготовлення ЛЗ.

66. Основні показники ступеня очищення води очищеної і води для ін'єкцій

67. Застосування води кип'яченої для виготовлення ЛЗ в умовах ліквідації наслідків НС.

68. Характеристика сучасних методів отримання води для виготовлення ЛЗ: -метод дистиляції;

- метод деіонізації;
- метод електродіалізу;
- метод електродеіонізації;
- метод ультрафільтрації;
- метод нанофільтрації;
- метод мембранної дистиляції;
- метод зворотнього осмосу.

69. Принципи організації водопостачання аптек в умовах ліквідації наслідків НС.

0. Характеристика споживчих якостей питної води.

71. Способи переддистиляційного очищення питної води.

72. Санітарно-гігієнічні вимоги до зберігання і транспортування води очищеної і води для ін'єкцій в умовах ліквідації наслідків НС.

73. Характеристика основних технічних засобів для отримання води очищеної і води для ін'єкцій в умовах ліквідації наслідків НС

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Державна Фармакопея України / Державне підприємство "Науково-експертний фармакопейний центр" -1-е вид. -Х.: РІРЕГ, 2001. -556 с

2. Державна Фармакопея України / Державне підприємство "Науково-експертний фармакопейний центр" -1-е вид. Доповнення 1. -Х.: РІРЕГ, 2004. -494 с

3. Державна служба медицини катастроф. Правові та нормативні акти.-МОЗ України, Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. -К., 1998. -С.6-27.

4. Закон України "Про правовий режим надзвичайного стану"/Відомості Верховної Ради, 2000.-N 23 // zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1550-14

5. Закон України "Про аварійно-рятувальні служби"/Відомості Верховної Ради, 2000.-N 4) // zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1281-14

6. Закон України "Про боротьбу з тероризмом" Відомості Верховної Ради, 2003.-N 25) // antiterunity.org/ru/laws/ua/030320.php -89k

7. Закон України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку"(Відомості Верховної Ради України, 1995 .-N 12) // www.icchernobyl.kiev.ua/nd/zu/z_39.htm -126k

8. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"Відомості Верховної Ради (ВВР), 1994, N 27, ст.218) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=4004-12

9. Закон України "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру"(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2000, N 40, ст.337) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1809-14

10. Закон України "Про зону надзвичайної екологічної ситуації" Відомості Верховної Ради (ВВР), 2000, N42, ст.348 www.ecolife.org.ua/laws/ua/laws/2000/01.php-25k

11. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, N 15, ст.73) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2245-14

12. Закон України "Про оборону України"(Відомості Верховної Ради (ВВР), 1992, N 9, ст.106) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1932-12

13. Закон України "Про основи національної безпеки України". No 964–IV від 19.06.2003. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2003, No 39, ст. 351). www.dcaf.ch/_docs/Ukraine_EuroAtlantic/U2_14.pdf

14. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища"Відомості Верховної Ради (ВВР), 1991, N 41, ст.546) www.ecolife.org.ua/laws/ua/laws/1991/01.php -116k

15. Закон України "Про пожежну безпеку"(Відомості Верховної Ради (ВВР), 1994, N 5, ст. 21) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3745-12

16. Закон України “Про правовий режим воєнного стану” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2000, N 28, ст. 224) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1647-14
17. Закон України внаслідок Чорнобильської катастрофи” “Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення Відомості Верховної Ради (ВВР), 1991, N 16, ст. 198) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=791%E0-12
18. Закон України “Про правові засади цивільного захисту” .-N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 // Відомості Верховної Ради.-2008.-N 5-6, N 7-8.-ст.78 zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1859-15
19. Закон України „Про лікарські засоби” із змінами, внесеними згідно із Законами України N 70/97-ВР від 14.02.97, N 783-XIV від 30.06.99, N 3370-IV) від 19.01.2006, N 362-V від 6.11.2006р. // Фармацевтичне законодавство: Збірник нормативних актів з організації роботи аптечних підприємств / За редакцією д.фарм.н., проф. Грошового Т.А. - Тернопіль: Лілея, 2007. - С. -7-13.
20. Інструкція із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 15.05.2006 N 275. // Фармацевтичне законодавство : Збірник нормативних актів з організації роботи аптечних підприємств / За редакцією д.фарм.н., проф. Грошового Т.А. - Тернопіль: Лілея, 2007. - С. -53-62.
21. Інструкція по організації зберігання в аптечних закладах різних груп лікарських засобів і предметів медичного призначення : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.03.1993 р. N44. // Фармацевтичне законодавство : Збірник нормативних актів з організації роботи аптечних підприємств / За редакцією д.фарм.н., проф. Грошового Т.А. - Тернопіль: Лілея, 2007. - С. -73-90.
22. Олійник П.В. Комплектно-табельне оснащення військово-медичної служби: навчальний посібник. - Вінниця: Нова книга, 2006. - 368 с.
23. Олійник П.В. Екстремальна медицина: Організація роботи аптек в умовах надзвичайних ситуацій: підручник / П.В Олійник, Т.Г.Калинюк; за ред. Т.Г.Калинюка. - К.: Медицина, 2010. - 448 с.
24. Стан техногенної та природної безпеки в Україні в 2002 році. - Київ: Чорнобиль інформ, 2003. - 291 с.
25. Трохимчук В.В. Вплив уражаючих факторів сучасної зброї на лікарські засоби : Навчально-методичний посібник. - К., 1998. - 89 с.
26. Трохимчук В.В., Сирота П.С., Гринчук І.Г., Лотоцький В.В. Екстремальна і військова фармація: Навчальний посібник / За ред. д-ра наук, проф. В.В. Трохимчука. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. - 332